

MODELLER: Bildene av smilende, selvbevisste modeller ble understreket av fotograf Gorm K. Gaare. FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

Overbevisende missekonkurranse

Miss Landmine 09

► Kulturarrangement på Sørlandets Kunstmuseum, Kristiansand

Dette kunstprosjektet er et eksempel på en kunstner som ønsker å bruke kunsten inn i virkeligheten. Det vi opplevde på Sørlandets Kunstmuseum lørdag går ut over museets vanlige ramme og griper inn i menneskers liv.

I museets foajé er det rullet ut en rød løper, og kvinner fra det kambodsjanske miljøet bærer store bilder av kandidatene, kvinner som er rammet av landminer. I bakgrunnen spilles musikk, og kandidatene presenteres på norsk og kambodsjansk. Etterpå stemmes det, og vinneren, Miss Battambang: Dos Sopheap utropes. Førstepris er en spesialtilpasset protese. På én måte grotesk, men på den annen side; hva ellers?

Den eneste teksten som sier noe om prosjektets idé i katalogen, er påstanden på første side; «everybody has the right to be beautiful». Det lykkes kunstner Morten Traavik og hans team med å formidle, for det var akkurat dette som gjennomsyret denne lørdagskvelden.

At kvelden ble arrangert i samarbeid med Den Kambodsjanske foreningen i Norge, og Khmer Buddhist forening i Norge ga den et helt nytt løft. På en spennende og utfordrende måte ble vi som kom for å overvære et kunstprosjekt plutselig involvert i noe helt annet. Dette var et kulturarrangement som minner om kirkekaffe, dog med vesentlig høyere kvalitet på maten.

DANSERE: Unge dansere fra khmersamfunnet i Norge ønsket velkommen til noe som ble mer enn et kunstprosjekt. FOTO: JOHAN OTTO WEISSER

Barn og ungdom, unge og gamle var sammen om dette. Det var innslag med dans fra Kambodsjas, og selv om «Miss Landmine» var en hovedsak, så var det likevel helheten som telte. Den tradisjonelle dansen åpner opp for en erkjennelse av at dette er en kultur med stor verdi. Vi var både gjester og på hjemmebane, smeltet sammen.

Det var med en viss reservasjon jeg kom til museet denne kvelden. I media finnes en sjanger bilder som spiller på medlidenskap og dårlig samvittighet, en variant av det rumenske tiggere gjør, som jeg skyver fra meg. De fremstilles som passive og for svake til å klare seg, og jeg må løse deres problemer gjennom å gi penger. Dette er ikke det samme som at jeg ikke ser den totale urettferdigheten verden lider under, men jeg er slett ikke sikker på at bieffekten av dette; en sementering av hvem

som er overlegen, og hvem som er underlegen, er bra. Det viktigste i dette prosjektet er at denne posisjonen undergraves. Deltakerne er ikke ofre som appellerer til medlidenskap, men overlevende som viser glede over å pynte seg, posere og vise seg fram. At Traavik helt konsekvent holder fast på dette gjør at prosjektet oppleves som sterkt og viktig. Fotografiens kvalitet og alvor er en vesentlig del av dette, og fotograf Gorm K. Gaare har på en overbevisende måte fått fram humor og flørt hos sine modeller.

KUNST KRITIKK

Johan Otto Weisser
BILLEDKUNSTNER

BILDER: Bildene ga et godt inntrykk av modellene. FOTO: JOHAN OTTO WEISSER